

زیرساخت‌های اجتماعی و فرهنگی شهرهای جدید

چالش‌ها و توصیه‌های سیاستی

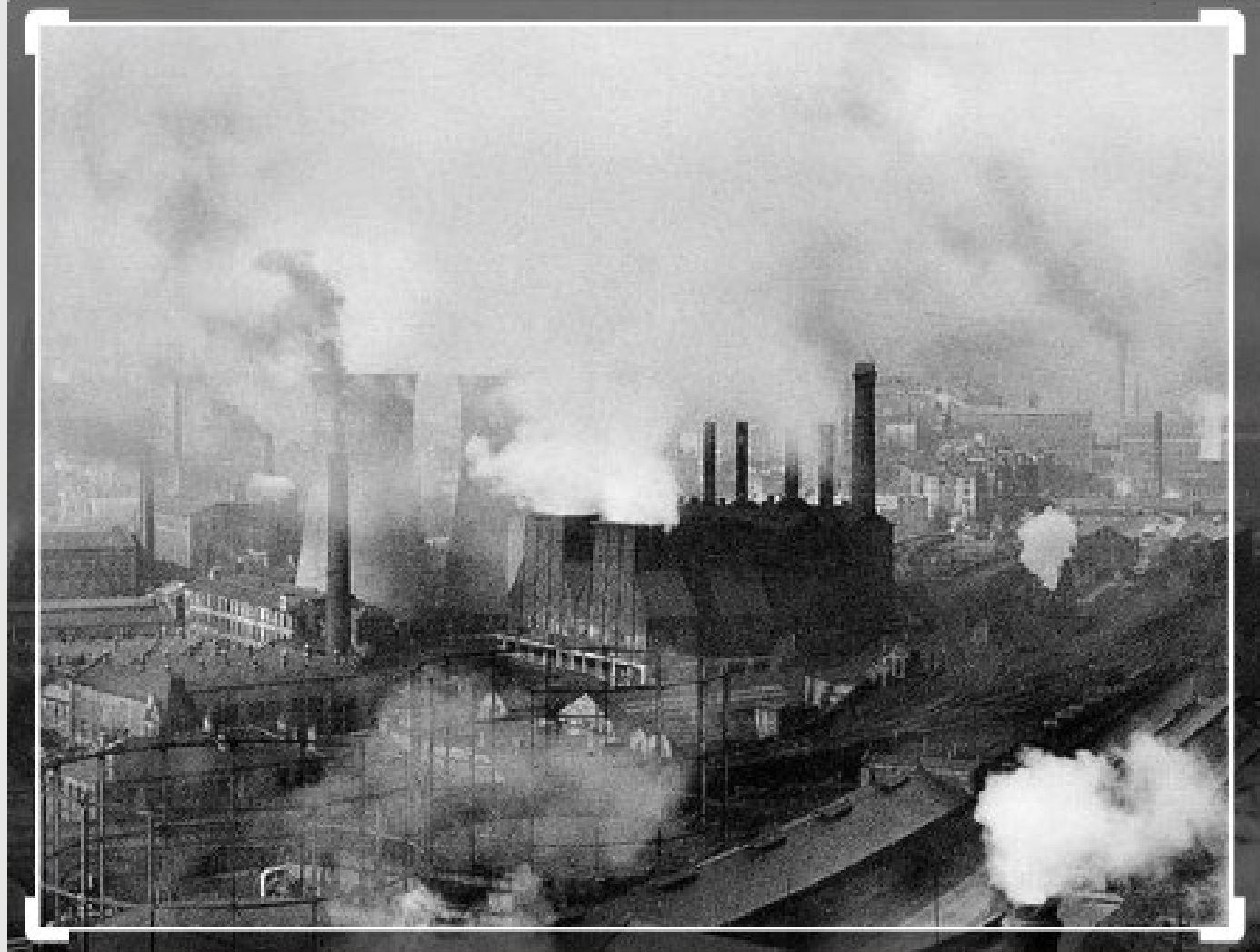
**شهرها از دیرباز مراکز تمدن بشری و مکانی برای افتخار و نمایش
موفقیت‌ها و پیوندهای اجتماعی بوده‌اند.**

تلاش برای نزدیکی هر چه بیشتر به مراکز قدرت و ثروت

انقلاب صنعتی، جذابیت‌های اقتصادی، برهم خوردن کاست‌های شهری

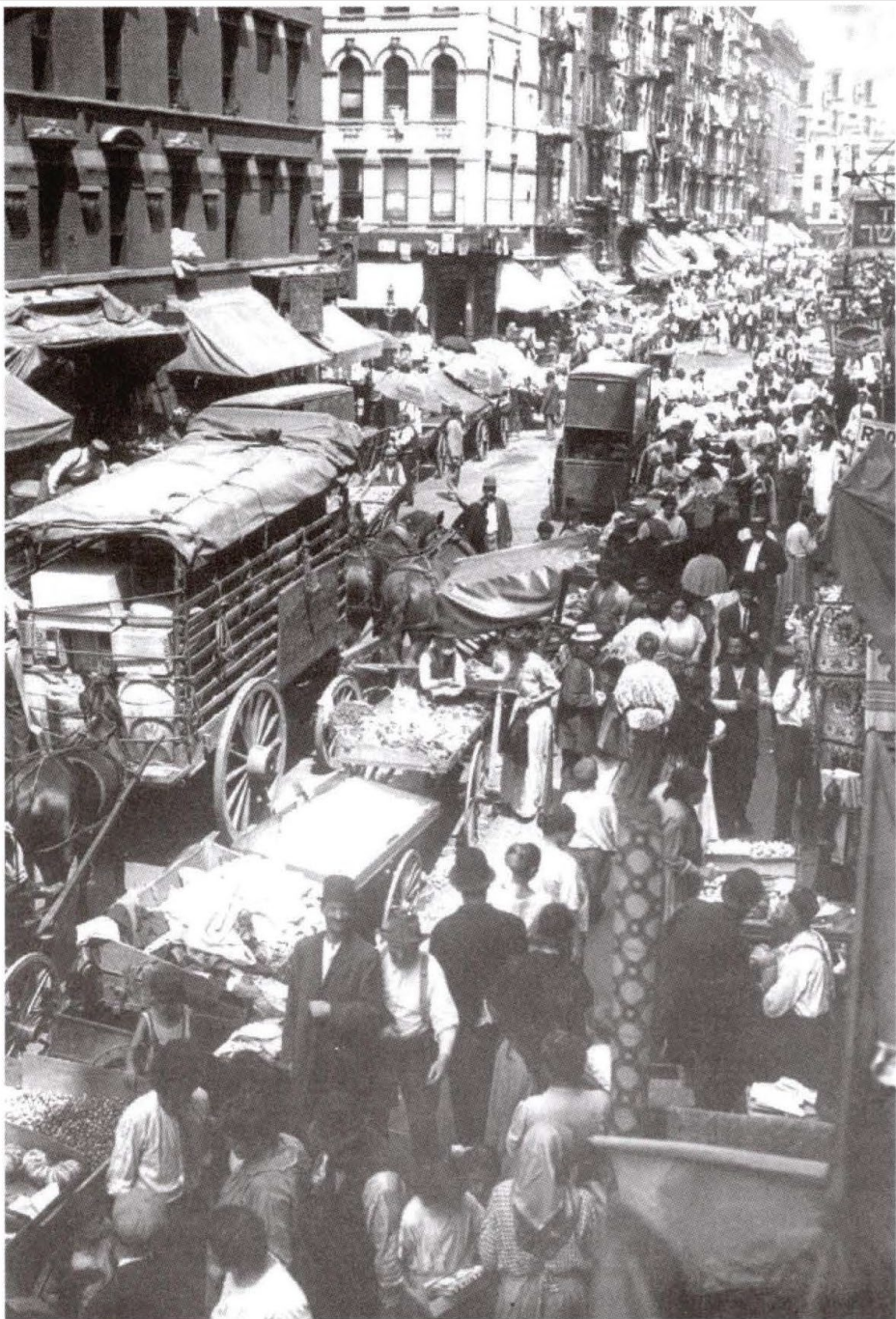

بروز مشکلات آلودگی، ازدحام، ناامنی

معکوس شدن فرایند جذابیت شهری

شکل ۱-۱۶: آلودگی در شهر صنعتی؛ آستاکینو، روسیه

خیابان هستر، نیویورک، ۱۹۰۵

بروز مشکلات آلودگی، ازدحام، ناامنی

معکوس شدن فرایند جذابیت شهری

تولد حومه در پی فرار از شهر صنعتی،

لویت تاون، نیوجرسی، آمریکا

پوردیهمی، ۱۳۹۱: ۱۸

شکل ۱-۱۴: تولد حومه در پی فرار از شهر صنعتی؛ لویت تاون، نیوجرسی، آمریکا

شکل ۱-۱۵: واحدهای مسکونی در لویت تاون، نیوجرسی، آمریکا

Levittown | Pennsylvania, United States | Britannica

[Visit](#)

The Guardian

Levittown, the prototypical American suburb – a history of cities in 50 buildings, day 25 | Cities | The Guardian

[Visit](#)

دلایل متفاوتی برای ترک شهرها مطرح شده، اما اولین

و مهم ترین آن که عامل اصلی فرار ساکنان از شهرها گردید، آلودگی و ناامنی بود. از نظر ساکنان آنها،

شهرهای صنعتی محیط مناسبی برای زندگی نبودند، آنها خارج از شهر را مکانی ایده آل برای زندگی

می دانستند، لذا گروه‌هایی که از نظر اقتصادی توانایی کافی داشتند، تا آنجا که ممکن بود از شهرها فاصله

گرفتند. در ابتدا که ساموئل بروکز بانک دار شهر منچستر را ترک کرد وسیله حمل و نقل اسب بود، که فاصله

پنج کیلومتر را که او برای اسکان در خارج از شهر انتخاب کرده بود، زیاد نبود. اما در دوران مدرن به علت

وجود وسائط نقلیه موتوری، فاصله‌ها بیشتر شد، تا حدی که خانه سازی‌ها به مناطق روستایی نزدیک شدند.

یکی دیگر از عللی که این فرار را تشدید می کرد، ازدحام بیش از حد جمعیت در شهرها بود، افزایش

جمعیت سبب از بین رفتن سنت شهری گردید و حرکت توده وار، محیط طبیعی را درون فضای صنعتی

حل کرده و فضاهایی بامعانی جدید خلق شدند (Weber, 1966). این شرایط، زندگی را در شهرهای صنعتی

غیر قابل تحمل می کرد. در این دوران که فضا و زمان دگرگون شده بودند رابطه ای جدید بین فضا و جامعه

به وجود آورد. معنی مکان در آگاهی افراد از بین رفته، معنی فضا عمل اجتماعی را تحت تاثیر قرار داد

تمایل جدایی مکان واحد مسکونی از محل کار، که در دوران فرار از شهرها افزایش یافته بود، منجر گردید، وسائط نقلیه عمومی به وجود آیند، که برای اولین بار در کلاپهام به وجود آمد. در ابتدا وسائط نقلیه عمومی درشکه‌ها بودند که با اسب حمل می‌شدند. بعدها اتوبوس‌ها و قطار جایگزین آن شدند، و به این ترتیب امکان فاصله گرفتن از شهرها به هر میزان فراهم گردید.

پراهمیت‌ترین عامل فرار از شهرها تغییر قطب در شهرها بود، یعنی افرادی که ثروتمندتر و موفق‌تر بودند، مقام و موقعیت اجتماعی خود را این بار به عوض نزدیکی به مرکز شهر، با هر چه بیشتر فاصله گرفتن از شهر می‌سنجیدند. در قرن بیستم و با ایجاد سیستم شبکه ارتباطی حمل و نقل عمومی، طبقه متوسط نیز به حومه‌ها مهاجرت کردند.

تحقیقات نشان می‌دهند، که اکثر مردم حومه‌ها را مناسب‌ترین مکان برای زندگی خود می‌دانند، دلیل اصلی این مطلب آلودگی، کثیفی، سر و صدای زیاد و تراکم بیش از حد جمعیت شهرها عنوان شده است، آمارها نمایانگر این هستند، که در طی این سال‌ها مراکز شهری جمعیت خود را از دست داده‌اند، با این وجود در ذهن مردم هنوز آنجا مکانی شلوغ و پرجمعیت بود.

مهمترین عامل هویت: تعلقات انسانی

تا در طلب گوهر کانی، کانی

ور در هوس لقمه نانی، نانی

این نکته رمز اگر بدانی به یقین

هر چیز که در جستن آنی، آنی (مولوی)

قدرت تعلقات اجتماعی و پدیده تجلی ارزش در شهرها

رویا، شهر و تجلی تعلقات اجتماعی

رويا، شهر و تجلی تعلقات اجتماعی

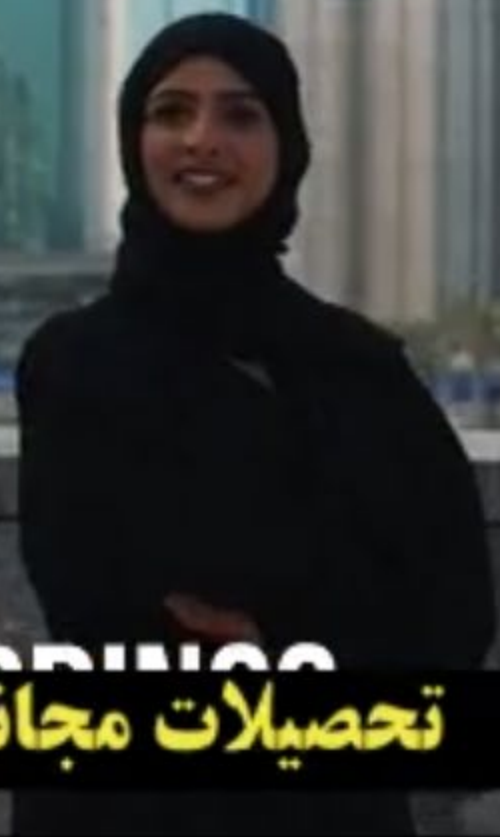
LAWRENCE R. SAMUEL

احتمالا این بهترین حق شهروندی دنیاست

اونها زمین مجانی می گیرند

FREE WEDDING
تخصیلات مجاني ، ازدواج مجاني

FREE HOSPITAL

از درمان مجانی و حتی مراسم ختم مجانی برخوردار هستید

FREE FUNERAL
از درمان مجانی و حتی مراسم ختم مجانی برخوردار هستید

وَيَضَعُ عَنْهُمْ أَصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ.

سورہ مبارکہ اعراف ۱۵۷

روایت رہا پیے از اغلال

دانش موجود (سلطه نخبگانی) و فناوری‌های متمرکز (بزرگ مقیاس)

پتنت در تحقیق و توسعه

سرمایه اولیه و قدرت ریسک سرمایه گذاری

انحصار منابع اولیه

تبلیغات، شبکه مشتری

کالبد و شهر سرمایه محور (رانت فضا)

هویت سازی و اعتبار (برند)

کار تیمی حول مدیریت سرمایه

حذف روابط نابازار (شرکت به عنوان سلول جامعه، مقیاس روابط اجتماعی)

تقویت رانه انگیزشی حرص و طمع در مقابل سایر انگیزه‌ها

تولید سرمایه محور روایت (جنگ روایت‌ها)

تاثیر سرمایه بر سیاست و قانون

ساختارهای که منجر به سرپرستی سرمایه بر جامعه می‌شوند.

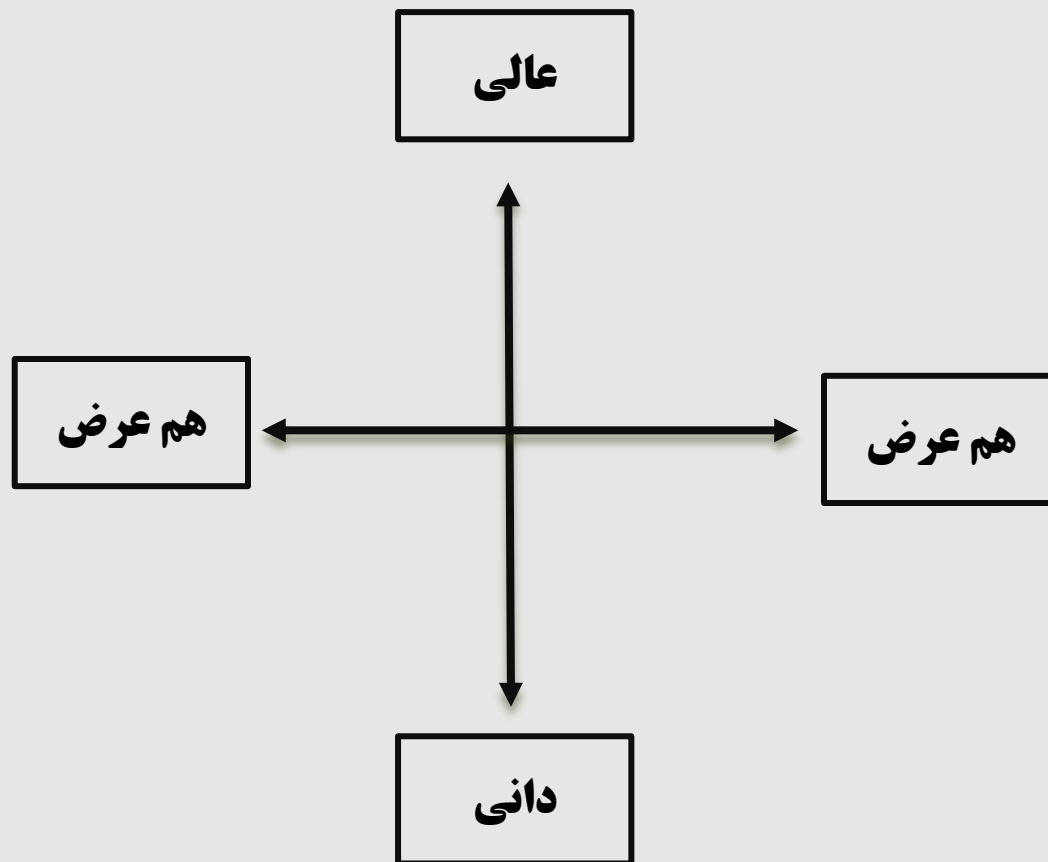
نهادهای اغلال زدا

مردمی سازی فناوری	دانش موجود و فناوری‌های متمرکز بزرگ مقیاس
R&D وقف	پتنت در تحقیق و توسعه
قرض الحسنه، وقف، توزیع عادلانه حق خلق اعتبار	سرمایه اولیه و قدرت ریسک سرمایه گذاری
توزیع عادلانه منابع طبیعی	انحصار منابع اولیه
نظام توزیع احسان بنیان، روابط انسانی	تبلیغات، شبکه مشتری
بستر کالبدی سازگار با سبک زندگی اسلامی-ایرانی	کالبد و شهر سرمایه محور (رانت فضا)
هویت انسانی در مصنوعات	هویت سازی و اعتبار (برند)
سازماندهی انگیزش محور	کار تیمی حول مدیریت سرمایه
بسط اجتماعی خانه، مقیاس تعارف، نهاد اجتماعی بانوان	حذف روابط نابازار
تقویت رانه‌های انگیزشی محبت، ایثار و یاری‌گری	تقویت رانه انگیزشی حرص و طمع
تولید مردم پایه و احسان بنیان روایت (آگاهی بخشی و رشد)	تولید سرمایه محور روایت (اغواگری در جنگ روایت‌ها)
حکمرانی تفاهم پایه	تاثیر سرمایه بر سیاست و قانون

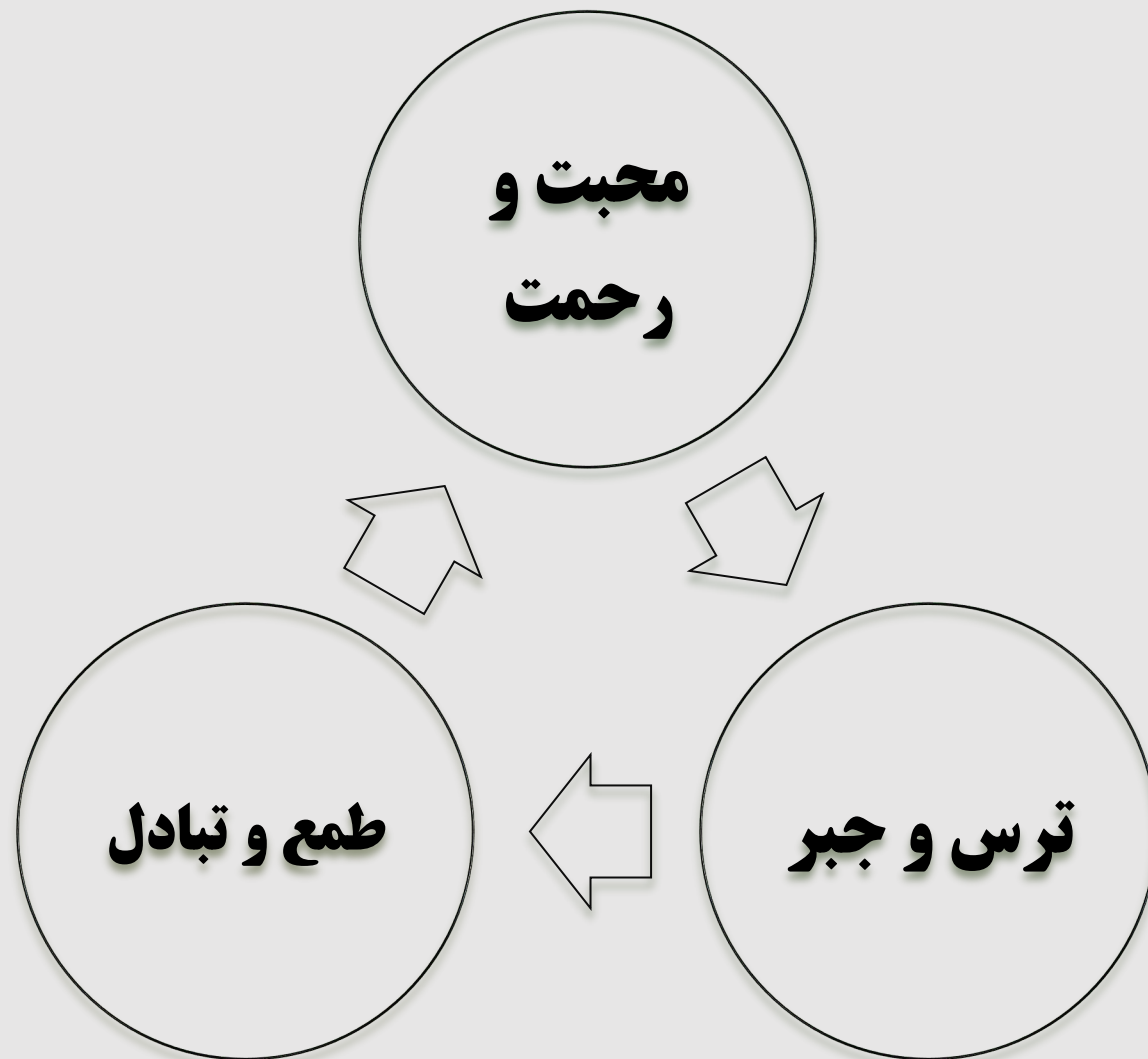
ساختارهای که منجر به سرپرستی سرمایه بر جامعه می‌شوند.

مهمترین عامل هویت: تعلقات انسانی؛ رویا

تحقق رویا نیازمند پیوندهای اجتماعی است. دو نوع پیوند و رابطه اصلی:

این پیوندها با محوریت سه رانه انگیزشی امکان پذیرند:

ساختارهای اجتماعی از جمله فضای کالبدی می‌توانند هر کدام از این رانه‌ها را تقویت یا تضعیف کنند.

Overlooking the city from a garden-terrace.

سلول اجتماعی شدن، اجباری یا اختیاری بودن رابطه، مقیاس رابطه

خانه اشتراکی^{۶۶}، نوعی مسکن منحصر به فرد در اتحاد جماهیر شوروی بود. این گونه از مسکن بر اساس تفکر کمونیستی که، خود را موظف می دانست مسکن باید در اختیار همه قرار گیرد، به هر فرد اتاقی برای زندگی خصوصی داده می شد، و فضاهای وسیعی برای تفریح و دیگر فعالیت های اجتماعی آنها در نظر گرفته می شد که مکمل ایده لنین بود، زیرا او عقیده داشت آزادی زنان، زمانی محقق می شود که اقتصاد خرد خانواده با اقتصاد کلان جامعه جایگزین شود. دلیل او رهاسازی زنان از کارهای خانه داری و استفاده از آنها در جهت همکاری در صنعتی کردن کشور بود. بسیاری از زنان پس از آن به عنوان پزشک، معلم و کارگران کارخانجات مشغول به کار شدند، بسیاری از زنان مشاغل مرادانه مانند رانندگی تاکسی، رانندگی اتوبوس، یا رفتگری شهرداری را به عهده گرفتند.

سلول اجتماعی شدن، اجباری یا اختیاری بودن رابطه، مقیاس رابطه

زندگی مجتمع‌های مسکونی اشتراکی در اتحاد جماهیر شوروی کوتاه بود و مدت زمان زیادی دوام نیاورد، زیرا واقعیت نشان داد که مسکن برای زندگی خانوادگی، «واحد مسکونی مستقل برای هر خانواده است که به صورت واحد مسکونی آپارتمانی یا خانه‌های مستقل است».

در سال ۱۹۳۰ میلادی حکومت بلشویکی شوروی ساخت مسکن را از طریق شرکت‌های تعاونی که توسط مردم اداره می‌شد را مورد حمایت قرار داد. اما دو سال بعد دولت شوروی کلیه فعالیت‌های تأمین مسکن را توسط بخش خصوصی یا تعاونی‌ها را متوقف ساخت، زیرا زمان کسب تجربه اتمام رسیده بود. در این زمان حکومت تمام فعالیت‌ها را در دست خود گرفت و بر اساس فرمان سال ۱۹۳۲ میلادی، اعلام نمود که همه مجموعه‌های مسکونی باید شامل واحدهای مسکونی آپارتمانی مستقل برای هر خانواده

سلول اجتماعی شدن، اجباری یا اختیاری بودن رابطه، مقیاس رابطه

با توجه به اینکه لنین محرک اصلی زندگی اشتراکی بود، اما در اواخر دهه ۱۹۲۰ هنوز در روش زندگی اکثریت جامعه شوروی و حتی خانواده سران مملکت تغییر حاصل نشده بود. مجتمع مسکونی نارکومفین، که توسط گینزبرگ در سال ۱۹۳۰ برای خانواده‌های کارمندان عالی رتبه اقتصادی ساخته شد، بعداً در اختیار خانواده هیئت حاکمه اتحاد جماهیر شوروی که بالاترین مقام در کشور بود قرار گرفت. در بررسی رفتارهای استفاده کنندگان در مجتمع نارکومفین که توسط گینزبرگ به انجام رسید، نشان می‌داد که اغلب خانواده‌ها برای صرف غذا از سالن غذا خوری جمعی استفاده نمی‌کنند، آنها غذا را از رستوران تحویل و در اتاق‌های خصوصی در داخل واحد آپارتمان‌های کوچک خود صرف می‌نمودند.

مقیاس رابطه

ایده جسورانه قرن بیستم برای محیط‌های مسکونی، مانند شهر درخشان^{۳۷} لوکوربوزیه، پیشنهاد اسمیتسون برای خیابان‌های در ارتفاع، بر خلاف تمایلات حومه نشینی و تاثیرات آن بر کاهش تراکم شهرها در کشورهای غربی بود (Frampton, 1992). ایده شهر درخشان بر اساس ایجاد شهر متراکم با برج‌های مسکونی و آزاد گذاردن زمین‌ها برای فضای سبز و پارک، و شبکه‌های دسترسی قرار داشت، و ایده خیابان‌های در ارتفاع، بر اساس ایجاد بالکن‌هایی در طبقات برای دسترسی به واحدهای آپارتمانی در ساختمان‌های بلند، با هدف به وجود آوردن شرایطی مطلوب برای زندگی اجتماعی در فضاهای بین ساختمان‌ها در سطح زمین قرار می‌گرفت.

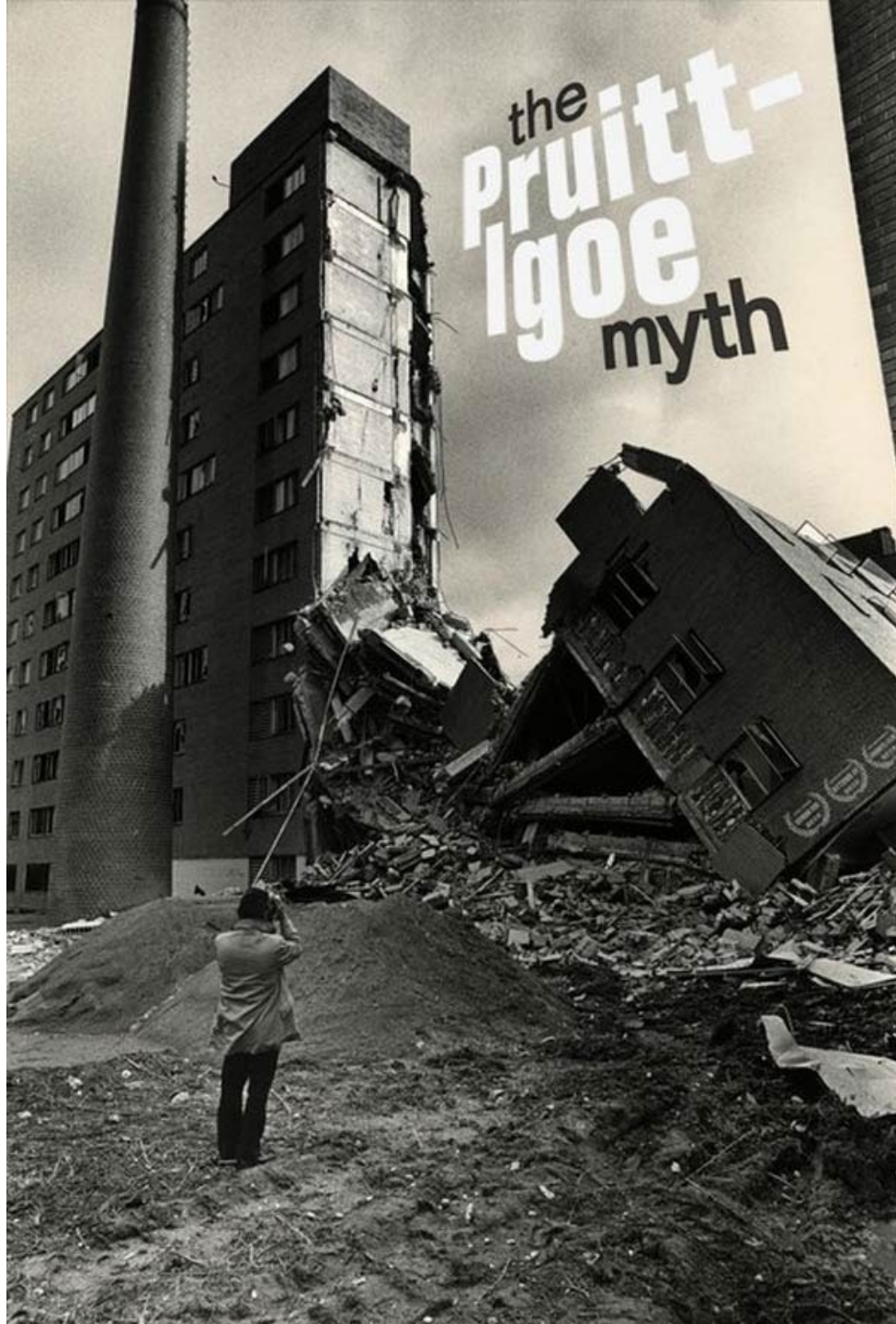
شرایط اجتماعی در فضاهای بین ساختمان‌ها در مجموعه‌های مسکونی که بعد از جنگ جهانی دوم بر اساس این ایده‌ها به وجود آمدند، به کلی از بین رفت. زیرا اینگونه فضاها نه تنها مورد استفاده ساکنان آپارتمان‌ها قرار نمی‌گرفتند، بلکه توسط اشخاص غریبه به فضاهایی ناامن تبدیل گردیدند.

(Reinventing the victorian terrace, 1993)

شکل ۴-۲۰: راهروی بین آپارتمان‌ها در یکی از مجتمع‌های پرویت ایگو

شکل ۴-۲۱: تخریب مجتمع‌های پرویت ایگو در سال ۱۹۷۶

با توجه به وضعیت زندگی در پرویت ایگو در زمانی که جرایم و وحشی‌گری در اوج خود بود، تنها فضاهای مشترک داخلی که تمیز و امن بودند، پاگردهای مشترک بین دو خانواده بود. چنانچه به داخل واحدهای مسکونی آپارتمانی توجه می‌شد، آنها بسیار پاکیزه با محیطی دلپذیر و اغلب بسیار زیبا مبلمان شده بودند. «حقیقتاً چه عاملی سبب این اختلاف فاحش بین فضاهای داخلی آپارتمان‌ها و فضاهای مشترک آنها می‌بود؟»

با قدری تامل می‌توان دریافت که ساکنان، فضاها یا محیط‌هایی را حفاظت یا کنترل می‌کنند، که به طور واضح به آنها احساس تعلق و مالکیت می‌نمایند. از پاگردهای مشترک بین دو خانواده به خوبی نگهداری و مراقبت می‌شد، در حالیکه شرایط راهروها که بین بیست خانوار مشترک بود، یا شرایط سرسرای ورودی، آسانسورها،

یا پله‌هایی که بین یکصد و پنجاه خانوار مشترک بودند، بسیار فاجعه آمیز می‌گردید.

شکل ۴-۲۹: محل نگهداری و سالن انتظار در مجتمع یونیت دو هبیتاسیون

داشته و با درآمد نسبتاً مرفهی بودند، به نحوه مطلوبی عمل می‌کرد، زیرا در اینگونه مجتمع‌ها که ساکنان می‌توانند هزینه‌های نگهداری و مدیریت را پرداخت نمایند، معمولاً از مدیری برای مدیریت مجموعه، نگهبانان برای کنترل فضاهای مشترک و کنترل عبور و مرور افراد، نظافت چنان جهت

نظافت فضاهای باز و مشترک، مامور آسانسور و متخصصین دیگر جهت تعمیر و نگهداری از تاسیسات و ساختمان استفاده می‌نمایند. در واقع این شرایط مجدداً زندگی لوکس در هتل آپارتمان‌ها را به خاطر می‌آورند،

در کنار لبه دیگر در حاشیه مجموعه آپارتمانهای پرویت ایگو، مجموعه‌ای کوچک و قدیمی از خانه‌های شهری تک خانواری تک واحدی ردیفی به نام کاراسکورویلیج^{۲۷} وجود داشت که بافت اجتماعی ساکنان آن مشابه به پرویت ایگو بود. این مجموعه مسکونی در خلال ساخت مجموعه پرویت ایگو و جریانات رو به زوال آن، بدون هرگونه مشکل اجتماعی به طور کامل مورد استفاده ساکنان آن قرار داشت، زیرا مسئولیت حفظ امنیت و نگهداری از ساختمان برعهده هر خانواده قرار می‌گرفت، و فضای مشترکی با دیگران نداشتند، کوچه‌ها به عنوان فضایی جمعی که بین واحدها بودند کم‌تر دچار مشکل می‌شدند. (Newman, 1996)

Figure 1-6:

Carr Square Village, a row-house development located across the street from Pruitt-Igoe.

Most of us have seen highrise apartments occupied by middle-income people that function very well. Why then do they not work for low-income families? Middle-income apartment buildings have funds available for doormen, porters, elevator operators, and resident superintendents to watch over and maintain the common public areas, but in highrise public housing, there are barely enough

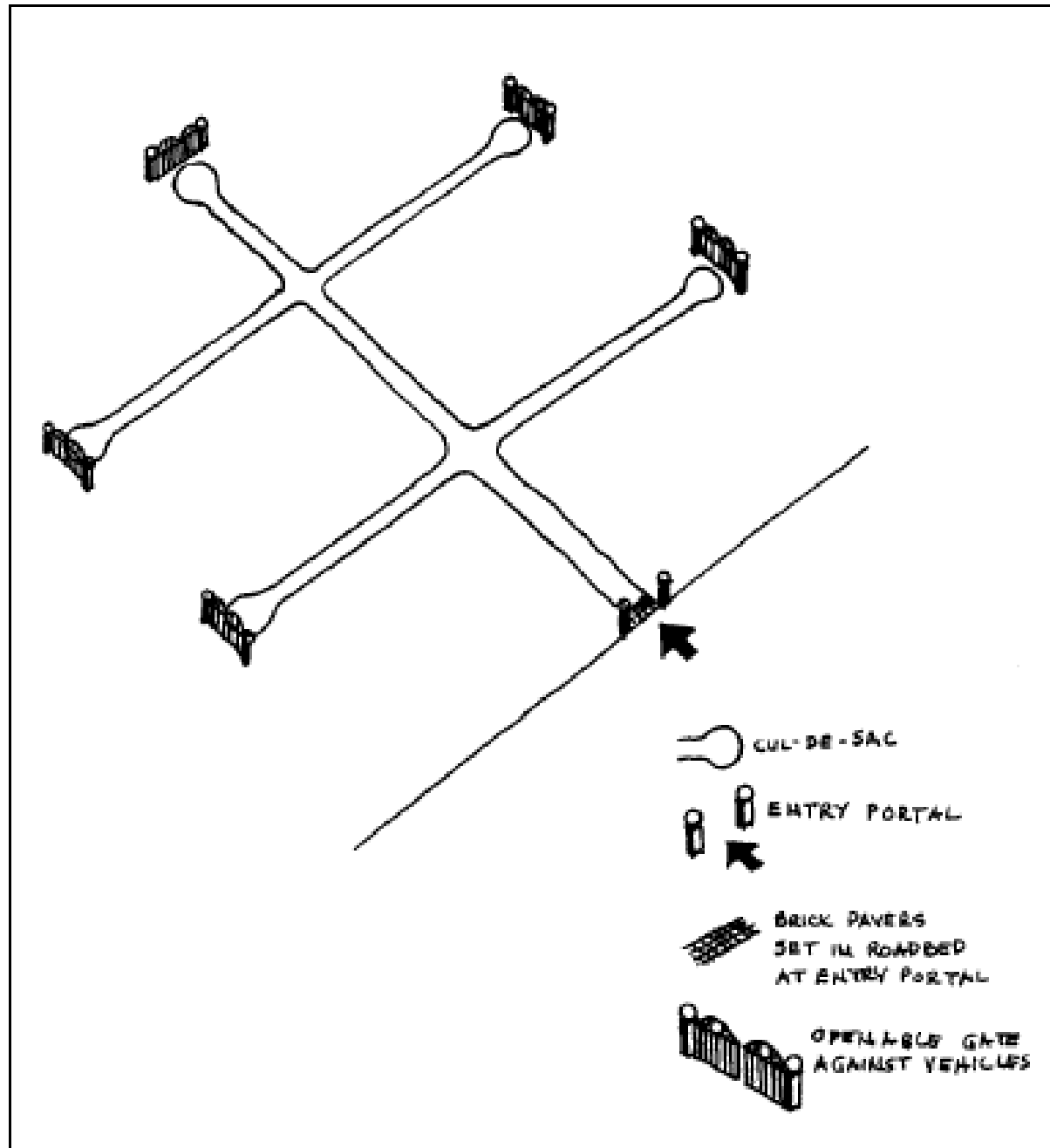

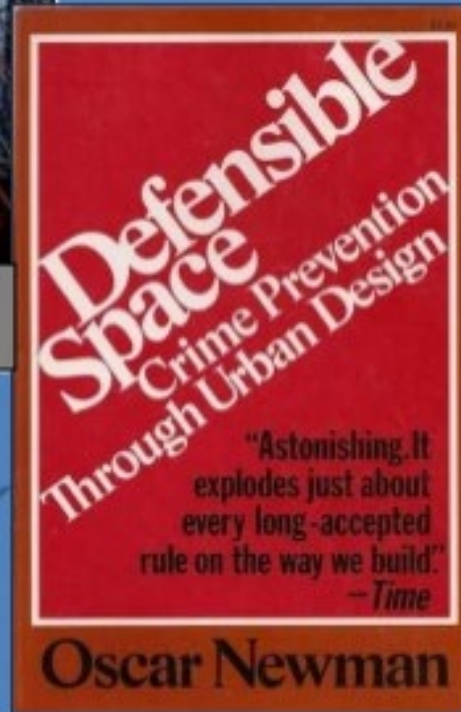
Figure II-9:
*Greek cross plan for an
ideal mini-neighborhood
layout.*

Oscar Newman – ‘Defensible Space’

Oscar Newman
(1935-2004)

1971

- The physical environment can engender feelings of belonging and ownership or alienation and anonymity
- Restructure the physical layout of communities to allow residents to control the areas around their homes

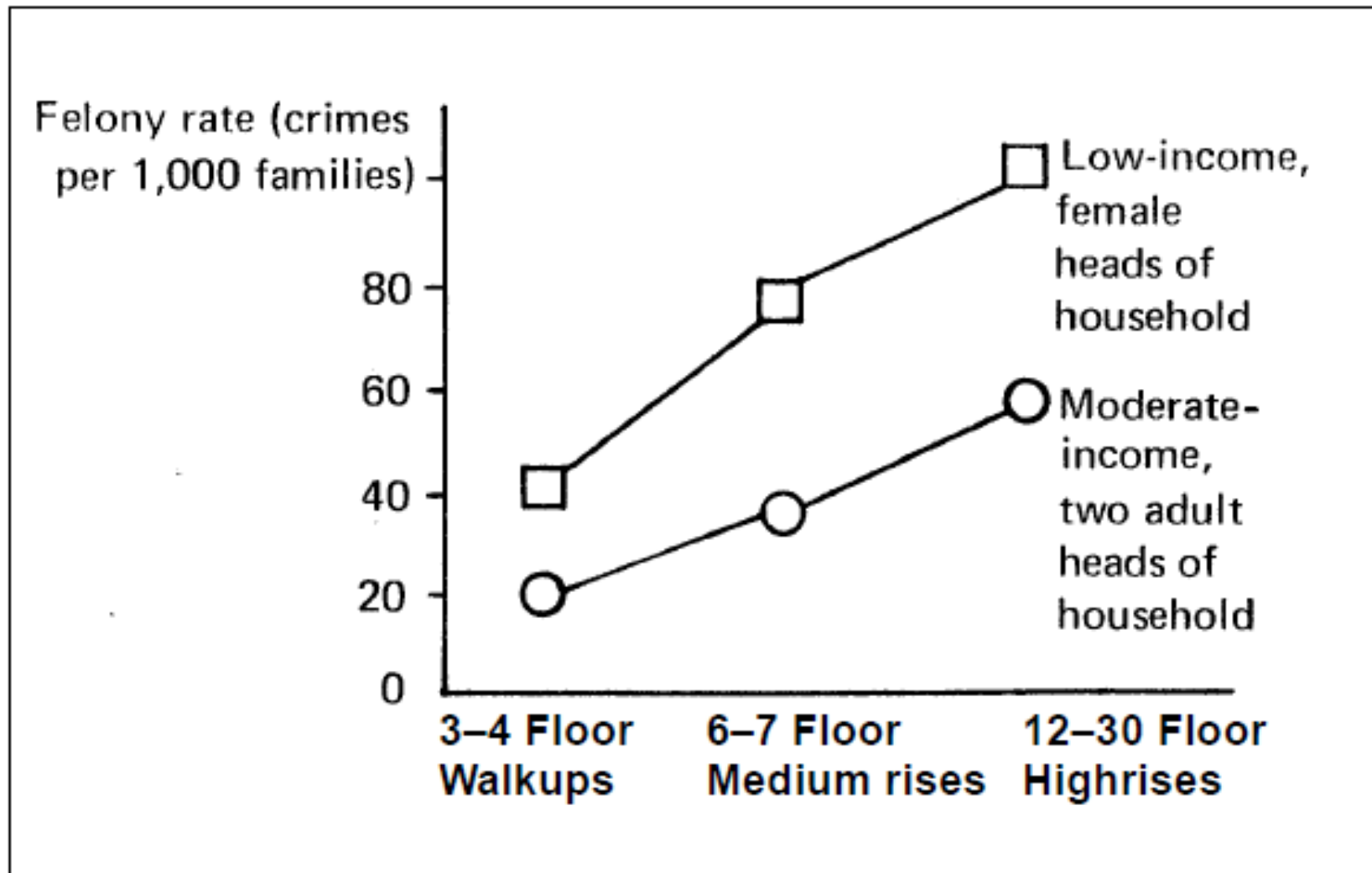

Figure I-18:
Variations in crime rate as produced by different socioeconomic groups occupying different building types.

Creating Defensible Space

by Oscar Newman
 Institute for Community Design Analysis

U.S. Department of Housing and Urban Development
 Office of Policy Development and Research

April 1996

تأثیر بلندمرتبه‌سازی بر میزان جرایم شهری (مطالعه‌ی موردی: مناطق بیست‌و دو گانه‌ی تهران)

موسی پورموسوی - استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه امام حسین (ع)

سعید زنگنه شهرکی* - دانشجوی دکترای جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تهران

نرگس احمدی فرد - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تربیت معلّم

ناصر عبدی - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تهران

پذیرش مقاله: ۱۳۸۸/۱۰/۴ تأیید نهایی: ۱۳۸۹/۹/۱۳

رابطه بین تراکم ساختمانی با متغیرهای امنیتی

نتایج حاصل از روابط آماری بیان می‌کند که در بین سه شاخص منتخب برای نشان دادن میزان عمودی‌سازی در شهر تهران، تراکم ساختمانی بیشترین تأثیر را بر جرم‌وجنایت داشته است. به‌گونه‌ای که ضریب همبستگی این متغیر با تمام متغیرهای امنیتی بسیار بالا (۰/۶۸۰) است و نشان از معناداری بالا بین این دو دسته از متغیرها دارد. این متغیر هم با تمام متغیرهای امنیتی، به‌استثنای متغیرهای قتل و نزاع فردی، از همبستگی قوی و مثبتی برخوردار است؛ پس بین تراکم ساختمانی و میزان وقوع جرم در شهر تهران نیز رابطه وجود دارد. نکته‌ی قابل توجه این‌که در میان متغیرهای جنایتی انتخاب شده، دو متغیر قتل و نزاع فردی با هیچ‌کدام از شاخص‌های بلندمرتبه‌سازی رابطه‌ی معناداری ندارند.

این گونه محیط‌های یکنواخت و خارج از مقیاس که جمعیت ساکن در آنها بیش از اندازه در نظر گرفته می‌شود، به همراه مشکلات ناشی از ارتفاع که سبب عدم نظارت ساکنان بر فضاهای باز می‌گردید، کیفیت سکونت در این مجموعه‌ها را با تهدیداتی جدی روبرو می‌کرد. که به همین دلیل استفاده از ساختمان‌های بلند به منظور مجتمع مسکونی را با ناکامی‌هایی روبرو نمود. این گونه مجموعه‌ها نه تنها در آمریکای شمالی، بلکه در کشورهای اروپایی نیز با مشکلاتی مانند فقدان امنیت و ایمنی ضعف مدیریت در حفظ و نگهداری از فضاها و تسهیلات عمومی مواجه بودند که یا منجر به تخریب یا اصلاح آنها شدند. برای نمونه می‌توان به پروژه‌های متعددی اشاره کرد که، به دلیل ضعف امنیت و ایمنی در سالهای اخیر با شکست مواجه شده و تخریب گردیدند. (جورابچی، ۱۳۸۲)

مجموعه آپارتمانی سایت هیل در ادینبورگ بریتانیا که شامل چهار مجتمع مسکونی بود، در سال ۱۹۶۰ به بهره برداری رسید. این مجموع آپارتمانی به علت مشکلاتی که پیدا کرد منجر به تخریب شد. یکی از مجتمع های آن در سال ۲۰۰۸ و سه مجتمع دیگر در سال ۲۰۱۱ همگی تخریب شدند.

شکل ۴-۲۲: تخریب اولین مجتمع سایت هیل در ادینبورگ در سال ۲۰۰۸

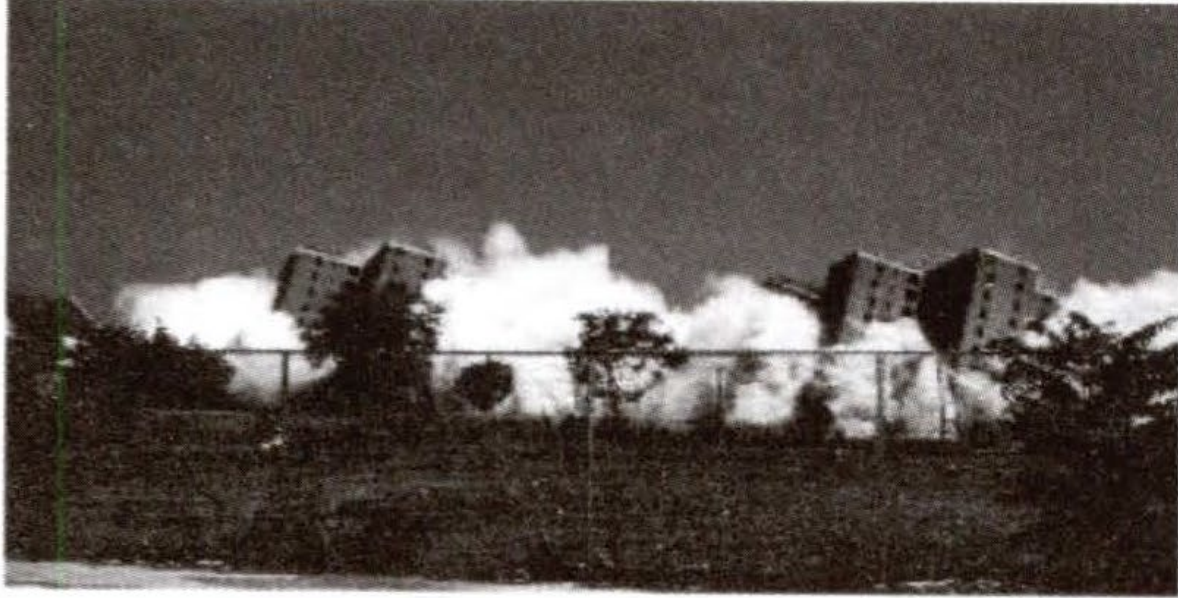
شکل ۴-۲۱: یکی از مجتمع های سایت هیل در ادینبورگ بریتانیا

شکل ۴-۲۴: تخریب همزمان سه مجتمع سایت هیل در ادینبورگ در سال ۲۰۱۱

شکل ۴-۲۳: سه مجتمع دیگر سایت هیل در ادینبورگ بریتانیا

شکل ۴-۲۵: مجموعه هایز هومز و تخریب آن در سال ۱۹۹۸

hays homes

شکل ۴-۲۶: مجموعه ممبریال هومز هومز و تخریب آن در سال ۲۰۰۱

Memorial Homes

شکل ۴-۲۷: مجموعه استلا رایت و تخریب آن در سال ۲۰۰۲

Stella wright

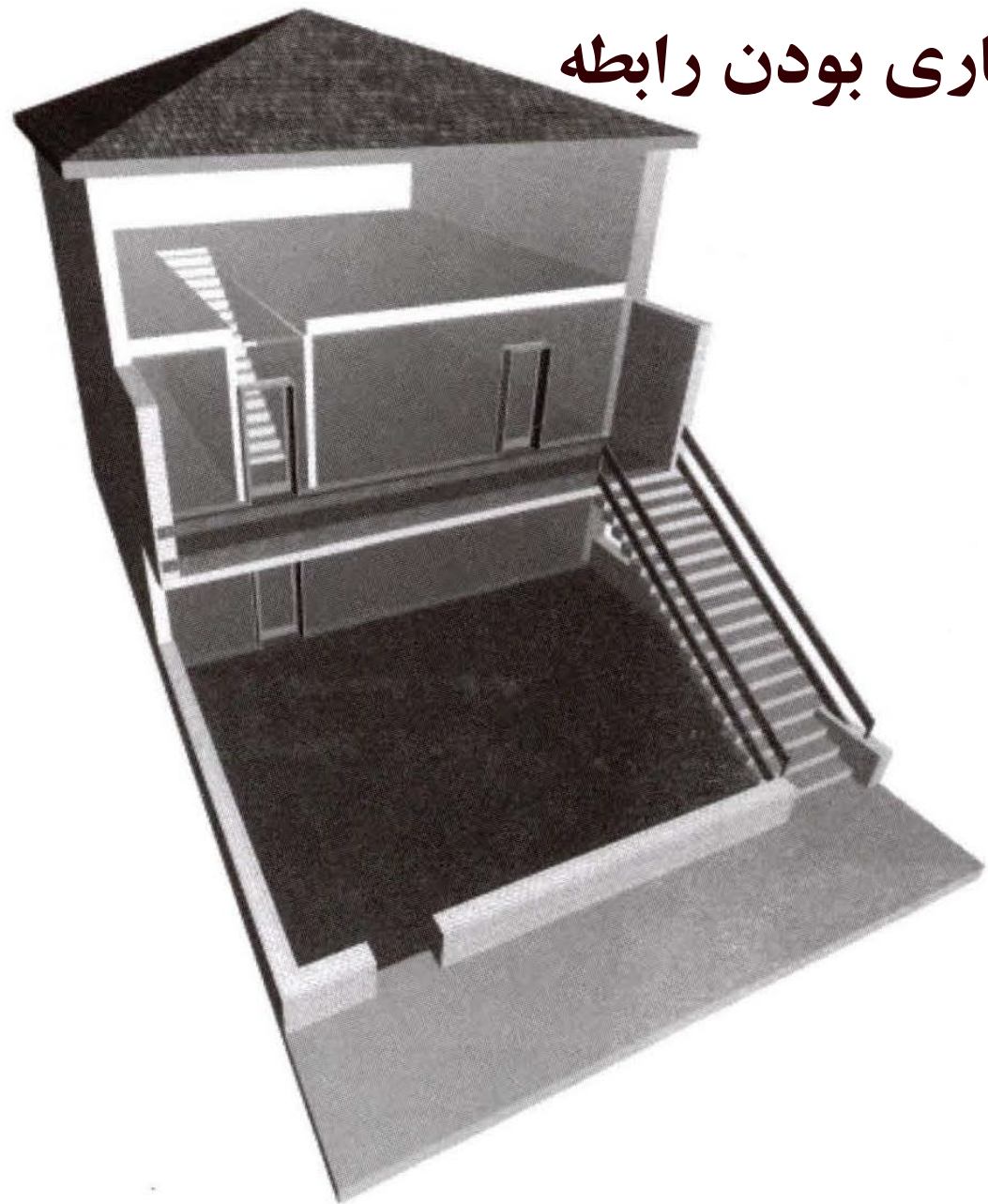
شکل ۴-۲۸: مجموعه فلگ هاوس کورتز و تخریب آن در سال ۲۰۰۱

Flag House Courts

مقیاس رابطه

اجباری بودن رابطه

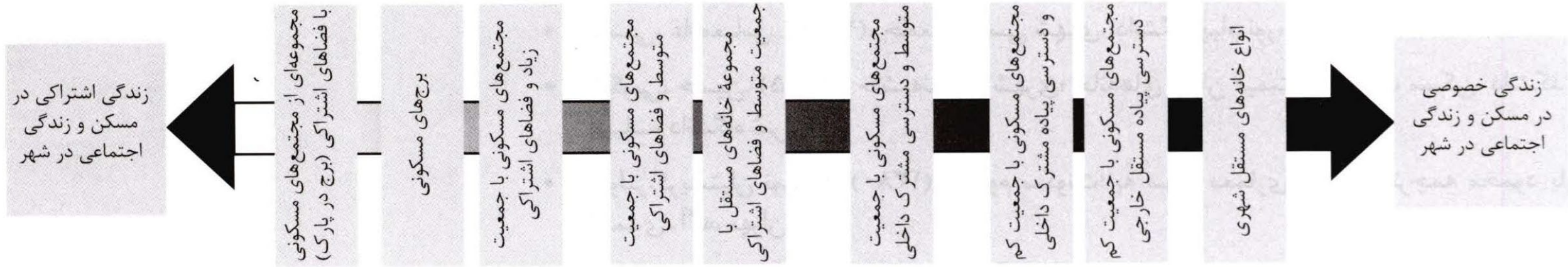

شکل ۲-۲۴: مدل شماتیک خانه سه طبقه مونترال

شکل ۲-۲۳: آپارتمانهای سه طبقه، مونترال، کانادا

تعادل بین محافظت از سلول جامعه و تامین پیوندهای اجتماعی لازم

شکل ۲-۳۱: طیف تغییرات مسکن بر اساس انواع شیوه‌های سکونت از مستقل و خصوصی تا اشتراکی و عمومی

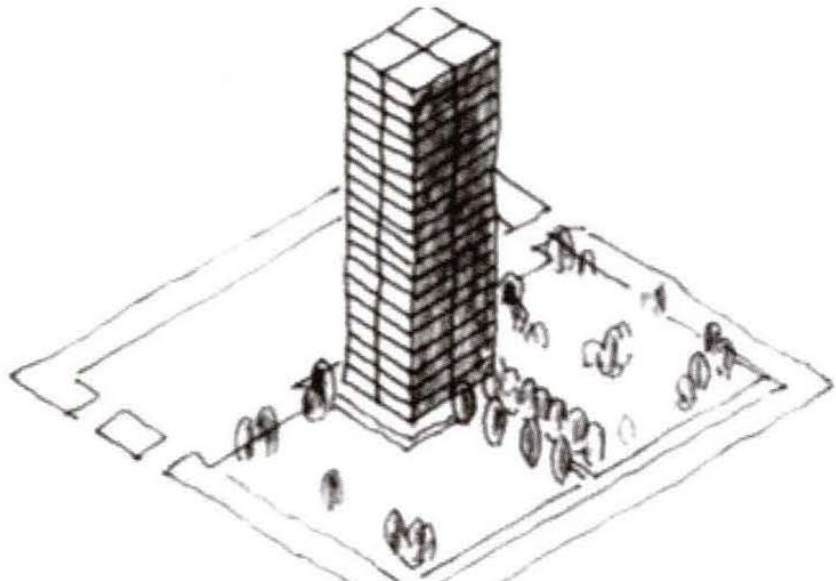

شکل ۲-۱۱: خانه های ردیفی شهری

حفاظت و نگهداری از این فضاها نیز مدنظر قرار گیرند. (Ministry of Housing, 1952)

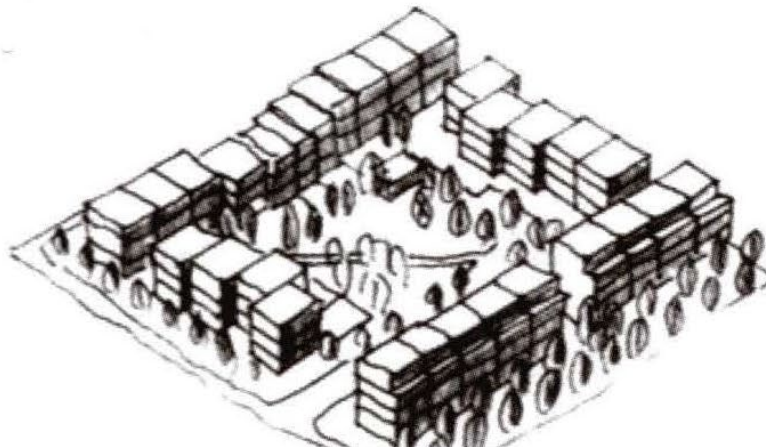
طراحی به صورت آپارتمان با ارتفاع بلند و سطح اشغال کم

احساس ازدحام بالا
فقدان فضای باز خصوصی
لزوم مدیریت محیط و ورودی‌ها توسط نگهبان

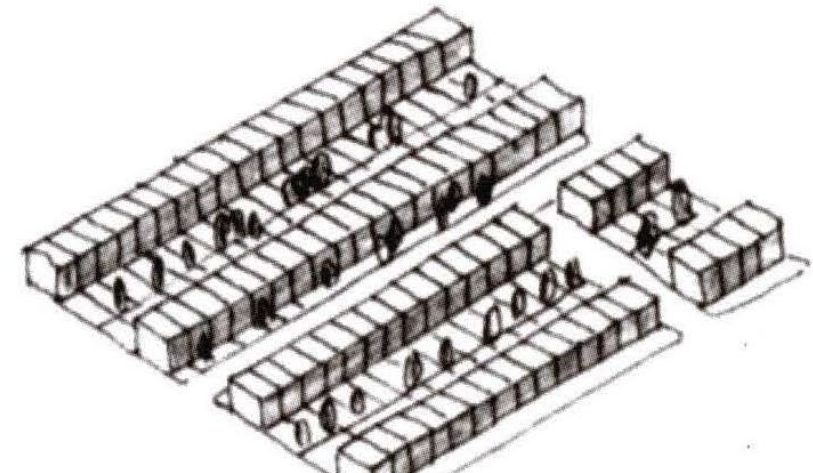
طراحی به صورت آپارتمان‌های با ارتفاع متوسط و سطح اشغال متوسط

احساس ازدحام پایین
بهره‌مندی از فضای باز خصوصی
مدیریت محیط توسط ساکنان

طراحی به صورت آپارتمان‌های با ارتفاع کوتاه و سطح اشغال زیاد

فقدان احساس ازدحام
بهره‌مندی از فضاهای باز خصوصی
مدیریت محیط توسط ساکنان

مشارکت تفاهم پایه در مسیر فتح قله

فناوری ارتباط حاکمان، نخبگان و مردم

در زمینه‌ی آئین حکمرانی اسلامی؛ یکی از موضوعاتی که بسیار مهم است و میتوان این را مطرح کرد، مسئله‌ی حکمرانی اسلامی است. **حکمرانی در منطق اسلام از بن و بنیاد با حکمرانی‌های رایج جهان متفاوت است؛ نه شبیه سلطنت است، نه شبیه ریاست‌جمهوری‌های امروز دنیا است، نه شبیه فرماندهی‌ها است، نه شبیه رؤسای کودتاگر است؛ شبیه هیچ کدام از اینها نیست؛ یک چیز خاصی است متّکی به مبانی معنوی.**

● دشواری کار دعوت راستین امامت در همین نکته نهفته است. یک دعوت مسلکی کامل که می خواهد قدرت را از هر گونه زورگویی و تجاوز طلبی و تعدی به **حق آزادی** مردم دور نگاه داشته، اصول و موازین اساسی اسلام را مراعات کند، ناگزیر باید با **تکیه بر شعور و درک مردم** و در زمینه ی احساس نیاز خواست طبیعی آنان، رشد و پیشرفت خود را ادامه دهد.

● و بعکس، مبارزاتی که هر چند به ظاهر با شعار های مسلکی و مکتبی کار خود را آغاز می کند، ولی در عمل، دست به قدرت نمایی هایی همچون همه ی قدرتمندان می زند و از اصول اخلاقی و اجتماعی خود چشم می پوشد، از این دشواری فارغ است؛ این است **راز طولانی** بودن جریان نهضت امامت، و نیز سرّ پیشرفت نهضت های موازی نهضت امامت - مانند بنی عباس - و شکست نسبی این نهضت.

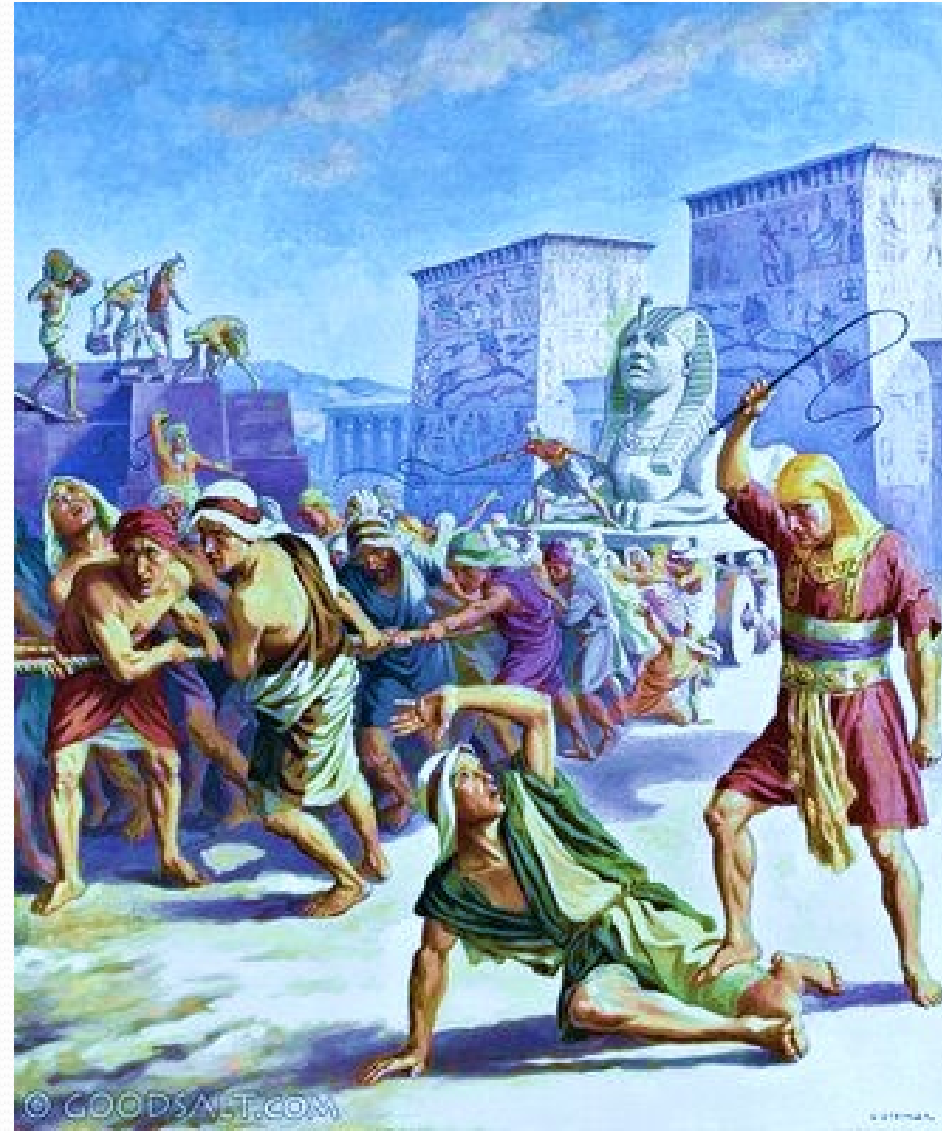
● مقام معظم رهبری، انسان ۲۵۰ ساله، ص ۲۵۶

و مسئله‌ی اصلی، **کلید اصلی**، اینجا است: **حضور مردم در همه‌ی مسائل**، حل‌کننده‌ی مشکلات است... هر چیزی که بتواند ملت را به یک جمعیت متحد، پُرشور، پُرانگیزه، وارد میدان تبدیل بکند و کمک به این قضیه بکند، چیز مغتنم و مهمی است.

بیانات در مراسم تنفیذ حکم سیزدهمین دوره ریاست جمهوری اسلامی ایران (12/5/1400)

الگوی مشارکت مردمی در نظام های اجتماعی مختلف

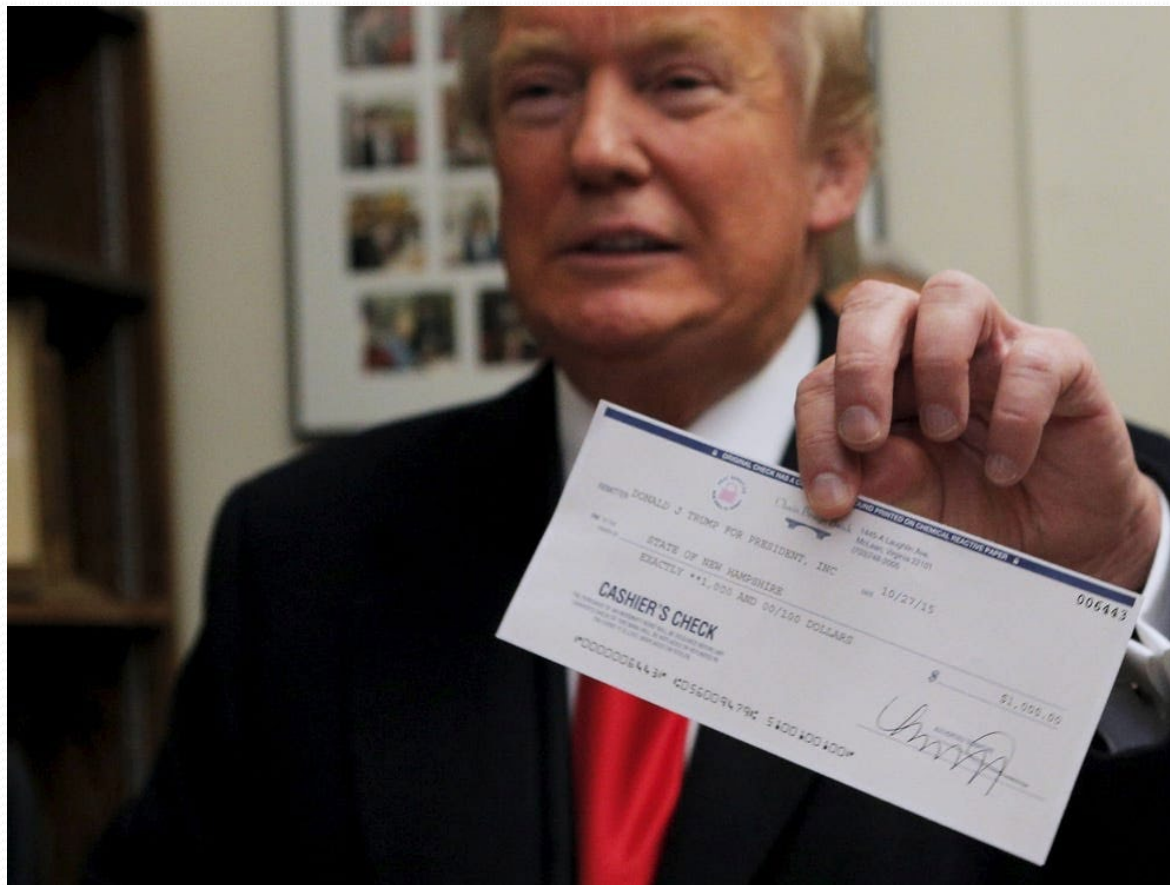
۱- مشارکت در اجرا

اجبار مردم به کاری که درست می دانیم.

وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿كهف ۱۰۴﴾

۲- مشارکت در انتخاب مجری (تصمیم گیر)

مثال چک سفید امضا

۲- مشارکت در انتخاب تصمیم گیران

۳- مشارکت در انتخاب تصمیم (رفراندم)

آنگاه که نخبگان ما نقطه تعادل میان «هرج و مرج» و «دیکتاتوری» را شناسائی و تثبیت کنند، **دوران جدید** آغاز شده است.

نامه مقام معظم رهبری (16 / 11 / 1381) در پاسخ به نامه جمعی از دانش آموختگان و پژوهشگران حوزه علمیه

gettyimages®

Christopher Furlong

شیوه های مشارکت مردمی

مشارکت در اجرا
(استیلای حاکمان یا سلطه نخبگان)

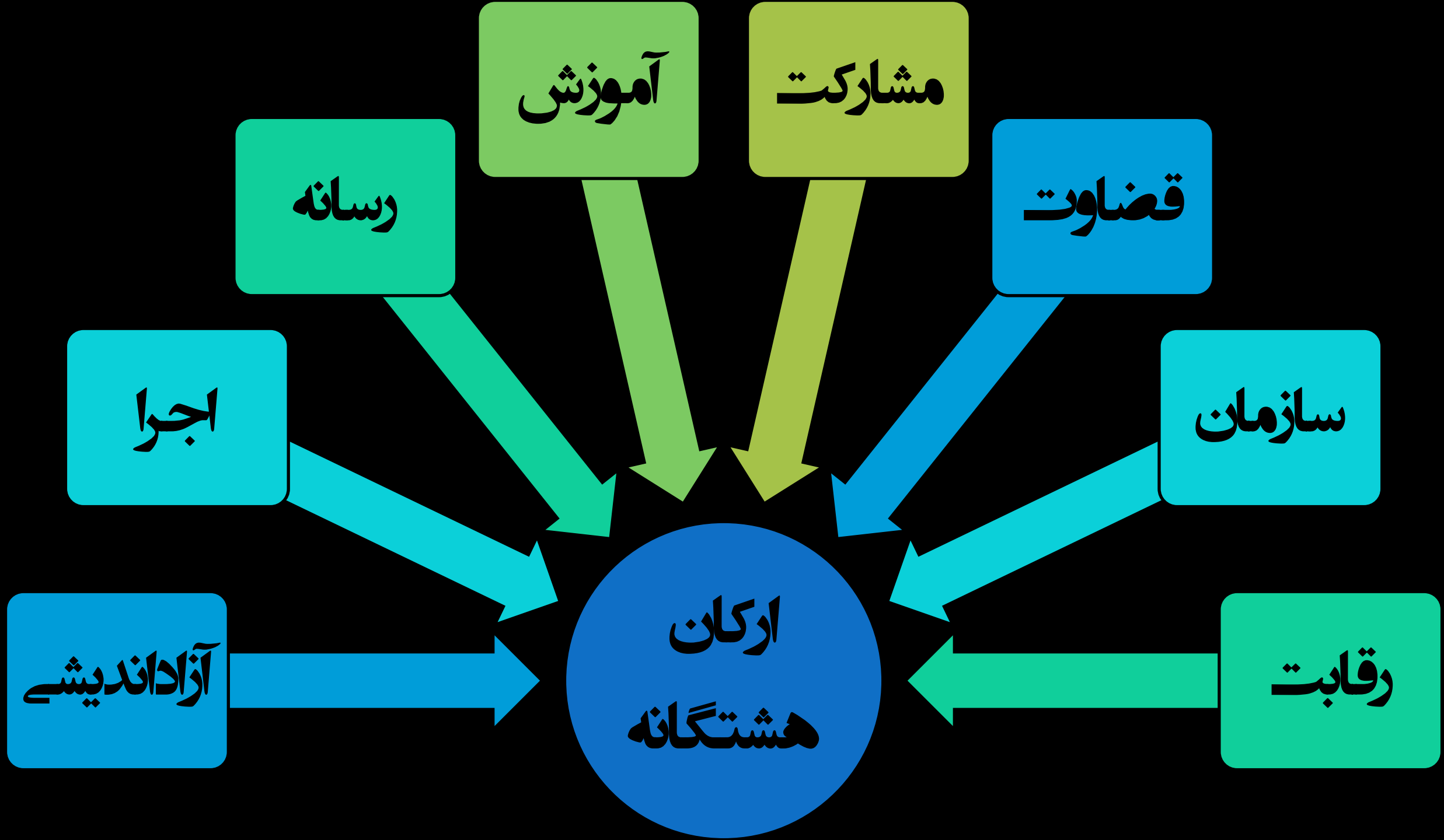
رای به شخص
(مجریان و تصمیم گیران)

مشارکت در انتخاب طرح و برنامه
(رفراندوم)

حضور در فرایند تصمیم سازی

ارکان سیاست‌گذاری الگوی پیشنهادی

زیست شهرهای مولد

الگوی هم‌افزادرحل مشکلات

سکونت، اشتغال، جمعیت و سبک زندگی

